

Kıskançlık Üstüne

– yolcu9901 · 05 Eylül 2022

(Aşka Dair- Denemeler sayfa 19) şöyle demiştim:”Aşkı yaşamamanın yaşı yoktur. Çocukluk döneminde de, yaşamınızın son çeyreğinde de aşık olabilirsiniz.” Bu cümleyi kıskançlık için de rahatlıkla kullanabiliriz. Kıskançlığın yaşı yoktur. Ben, benim, sözcüğünü söyleyebilecek bir bebek; “Benim annem!” diyerek annesini, oyuncakların adını bilmese de “Benim!” Biberonu da yalancı memesi de onundur. Siz, oyun bile olsa benim dediğinizde ya da almaya kalktığınızda ağlamaya başlar. Bu davranış kıskançlık değil de, nedir? Paylaşamamak kıskançlıktır.

Ne güzel demiş, diyen:

Adı kıskanmak olabilir ama biz ona “Sevdiğimiz kişiyi kimse ile paylaşamama” diyoruz

İşte kıskançlık bebek yaşta başlar yaşamınız boyunca da tartışma, kavga, şiddet dâhil çeşitli davranışlarınızla ortaya çıkar.

Kıskançlık, Sevginizin büyüklüğünü kanıtlamak olabilir. Kişi, daha iyisini yapmaya güdülenebilir, rekabeti, yarışa dönüştürebilir, Bunlar ve benzeri kıskançlıklar yapıcı yaratıcı kıskançlıklardır.

Bencillik, benim olsun isteği, İsteddiğini elde edemeyince kendisini yetersiz, değersiz görme dolayısıyla özgüvenini yitirme, aldatıldığı şüphesi içine düşmek, kıskançlığı, hastalık haline getirebilir. Bunlar ve benzeri kıskançlıklar, yakıcı, yıkıcı kıskançlıklardır.

Bu tür kıskançlığın vahametini adını bilmediğim birisi söyle ifade ediyor; “Allah kimseye sevdiği insanın paylaştığı bir şeyi beğenenleri tek, tek kontrol edecek kadar kıskançlık duygusu vermesin.”

Devam edelim...

Aşk ile kıskançlık arasında sıkı bir bağ olduğunu düşünüyorum. Aşk için: sevginin, bedeni sardığı, insanın aklını başından, ruhunu bedeninden aldığı bir süreçtir diyebiliriz. Buradan baktığımızda. Kıskançlık, sevginin büyüklüğü kadar büyüktür desem, hiçte abartmış olmam. Ya da kıskançlık, aşkın ceberut yüzüdür, diyebiliriz.

Aşkın bu acımasız insafsız yüzü, sevileni kaybetme korkusu, sevdiğine sevgisini anlatamama sıkıntısı ve bu sebepten sevdiğine ulaşamama kaygısı ya da bütün çabalarına karşın sevilenin duyarsızlığı gibi karmaşık, olumsuz duygular, kıskançlığı hastalık haline getirebilir.

Bu anlamda bir başkası da şöyle demiş.

“Biraz kıskançlık duyarsanız yaşarken ölmenin ne demek olduğunu anlarsınız.”

Tdk.da“Bir kimse bir üstünlük gösterdiğinde veya sevilen birisinin, başkası ile ilgilendiği kanısına varıldığında takınılan olumsuz tutum, güncülük, hasetçilik, hasetlik, hasutluk:” diye tanımlamış.

TDK'nun tanımlarını yadsımadan konuya dönelim.

Kıskançlık, hasetlik sözcüğü ile de ifade edilebilir. Bu durumda kişinin başkalarının başarısına hasetlenmesi, kıskanması kişinin başarısını küçümsemesi gibi olumsuz duygular yaşar bu olumsuz duygular da hasetlenen kişide olumsuz davranışları tetikler. Haset insan sevilmez, genellikle ait olduğu guruptan dışlanır. Guruptan dışlanan kişi yeni bir guruba katılamazsa yalnızlaşır, giderek yozlaşır.

“İnsan önce yalnızlaşır sonra yozlaşır”

Rivayet edilir ki, bir Japon bilge sahilde kum üstünde oturmuş meditasyon (Derin düşünce) halindedir. O halde iken gencin biri bilgeye: " Lütfen beni öğrenci olarak kabul et." Der.

Bilge: öğrenci olmak isteyen genci sınamak amacıyla, kumun üstüne parmağı ile bir çizgi çizer;

"Çizgiyi kısalt." Der

Genç, çizginin birazını siler.

Bilge: "Silmeyeceksin." Der.

Genç, çizginin birazını kapatır.

Bilge: "Kapatmayacaksın" Der.

Bilge: gencin çaresizliğini anlayınca; birinci çizgiden daha uzun, ikinci bir çizgi çizer. "Bak, önceki çizgi kısaldı.." Der.

Ben de hikâyeyi kısaltarak buraya aldım. "Bu hikâye, Japon Kültüründe gelişmenin, ilerlemenin yolunu gösteren sıklardan biridir." Der Öykü anlatıcı.

Bu kısacık anekdotu dikkatle okuyan okur; hasetlik gibi bir zehrin, panzehirini yukarıdaki bilge ile genç bir çocuğun diyalogunda apaçık görür.

"Hani, bir gece ay tutulmuştu

Ben de sana tutulmuşum.

Ay, kurtuldu karanlıktan

Çıplaktın

Işığı vücudunu sardı

Kıskandım.

Anımsa!"

Kıskançlık, sevginin büyüklüğü kadar büyüktür, demiştim. Hastalık haline gelen kıskançlığın tedavisini uzmanlarına bırakarak; hastalanmamak için şöyle bir bakış açısı geliştirmenin gerekli ve önemli olduğunu düşünüyorum.

"Seviyorsa neden kıskanayım. Sevmiyorsa niçin kıskanayım."

Konuyu bir şiirimle kapatmak istiyorum.

-----BİR BİLSEN

Bir bilsen nasıl sevdiğimi

Bir bilsen...

Hani birine baktığında

Sencileyin, kötülük olmasa da

'Gözlerin çıksın!' diyesim gelir

Dilim varmaz, diyemem...

Bir bilsen nasıl sevdiğimi

Bir bilsen...

Yosmam!

Sana gülmek yaraşır

Güldükçe güller açar yanaklarında

Bilirim

Yanaklarında, dost öpücükler düşünür de
Ecelsiz ölürüm

Bir bilsen nasıl sevdiğimi

Bir bilsen...

Ceylanım!

Yine mevsim ilkbahar

Dışarıda deli rüzgar

Eteğini savurur

Çıplak ayaklarına vurur

İpek saçlarıyla oynaşır rüzgar

Nasıl dayanırım

Nasıl dayanırım

Ey!

Sineme, kara saplı bıçak gibi saplanmış yar.

----- Tahir Eker 5.9. 2022